

Tiskový materiál k filmu **Zloději zelených koní**

Premiéra: 8. září 2016

Zloději zelených koní

Nikdy nevíš, co vyhrabeš

Režie: Dan Włodarczyk
Námět: Jiří Hájíček (stejnojmenný román)
Scénář: Hana Włodarczyková, Dan Włodarczyk, Petr Jarchovský
Kamera: Richard Řeřicha
Střih: Marek Opatrný
Hudba: Juraj Dobrákov
Architekt: Petr Pištěk
Zvuk: Lukáš Moudrý
Kostýmy: Petra Krčmářová
Masky: Jana Bílková
Vedoucí produkce: Věra Ferdová
Dramaturg: Jaroslav Sedláček (Filmové centrum ČT)
Producent: Cineart TV Prague (producent Viktor Schwarcz)
Koprodukce: Česká televize (Filmové centrum)
Distributor: Cinemart
Hrají: Pavel Liška, Marek Adamczyk, Jenováfa Boková, Gabriela Míčová, Šárka Vaculíková, Bolek Polívka

Přístupnost: nevhodné pro děti do 12 let
Žánr: drama
Verze: česká
Stopáž: 90 min (+ 15 min předfilm *Strom*)
Formát: 2D DCP, zvuk 5.1

Projekt byl podpořen Státním fondem kinematografie

Premiéra: 8. září 2016

Internet: www.zlodejizelenychkoni.cz

PR a tiskový servis:

Helena Hejčová, M: 606 464 035, hejцова@atlas.cz

Petr Slavík, M: 604 419 042, T: 221 105 250, petr.slavik@cinemart.cz

O příběhu

Zběhlý student geologie Pavel (Marek Adamczyk) a nezaměstnaný zemědělec Kačmar (Pavel Liška) se žíví jako nelegální kopáči vltavínu, zelených polodrahokamů z jižních Čech. Ten první proto, aby nebyl závislý na manželce Karolíně (Jenověfa Boková), ten druhý, aby uživil rodinu. Existence na hraně zákona jim dává peníze, svobodu a nezávislost, ale také vyžaduje těžkou fyzickou dřinu, obezřetnost před policií a převrácený životní režim. Dřou, riskují, utíkají, potýkají se s nebezpečím. Při kopání vltavínů jde totiž i o život. To se Karolíně nelíbí. Chce, aby Pavel nechal kopání a vrátil se do normálního světa. Ukáže se však, že Karolína má i další důvody, které se už zdály být pohřbeny v minulosti, minulosti, která se s vltavínou znovu vyplavila na povrch.

Film vznikl na motivy stejnojmenného románu Jiřího Hájíčka.

Dan Włodarczyk:

„Jižní Afrika má diamanty a zlatokopy, my tady v jižních Čechách máme vltavíny a jejich ilegální kopáče. Zloději zelených koní je příběh se silným regionálním akcentem. Nikde jinde než na jihočeském venkově se odehrávat nemůže, protože nikde jinde vltavíny prostě nenajdete. I když je to příběh do jisté míry dobrodružný, k romantice má daleko. Jirka Hájíček totiž napsal příběh, který je velmi fyzický. Fyzický je předmět touhy našich hrdinů – vltavíny. Už samotné dobývání těchto kamenů je fyzický akt. A fyzické jsou i vztahy mezi našimi postavami. Prostě hledají, kopou a s tím, co naleznou, se pak těžce potýkají. Proto jsme chtěli, aby i náš film byl fyzický a konkrétní.“

Tvůrci filmu

Dan Włodarczyk – režie, spoluautor scénáře

Režisér a scénárista Dan Włodarczyk je absolventem Katedry dokumentární tvorby FAMU. Je autorem kolem dvaceti dokumentárních filmů, ve kterých se zajímal zejména o fenomén subkultur a alternativního životního stylu (např. „*Anarchie od A k A a zase zpět*“ o anarchistech, squatterech a sprejerech, „*Bulldog Boys*“ o skinheadech, „*Život v řádu*“ o fenoménu řeholnictví, „*Tráva*“ o problematice uživatelů měkkých drog), a třeba také o jedincích v opozici vůči systému (např. „*Poslední jízda krále Dunaje*“ o

protikomunistických převaděčích). V hrané tvorbě debutoval celovečerním filmem *Indián a sestřička* (oceněným na festivalu polských kritiků v Lagówě a na festivalu v Chotěbuzi). V hrané televizní tvorbě pracoval jako režisér např. na seriálech *Kriminálka Anděl*, *Soukromé pasti*, *Případy prvního oddělení* a mnoha dalších.

Čím vás inspiroval román Jiřího Hájčka, že jste si ho vybral jako námět svého celovečerního filmu?

O vltavínech jsem přemýšlel jako o látce pro filmový příběh už dlouho. Nabízejí se samy: je v nich tajemství, je v nich dobrodružství, jejich hledání a kopání je na pomezí legálnosti a nelegálnosti, to, co zlatokopové dělají, je tak trochu zakázané a zároveň ne. A o zlatokopech vltavínů se už z podstaty věci neví nic. Vlastně jsem se divil, že o vltavínech ještě žádný film nevznikl. A pak jsem, po přečtení Selského baroka, narazil na další Jirkovu knížku, román o vltavínech, a tam to už všechno zpracované bylo. Nebylo nad čím přemýšlet a Jirkovi rovnou zavolať.

Příběh knihy je zasazený do doby před přibližně deseti lety, jak složité ho bylo časově posunout do současnosti?

Román se odehrává v rozpětí deseti let na konci osmdesátých let a v devadesátých letech a hrdina v něm se mění ze studenta ve vyhořelého chlapa. Ožení se, rozvede, několikrát změní zaměstnání. Kniha je spíš lyrická balada, která s lehkostí přeskakuje celé životní etapy. My jsme potřebovali komornější dramatický příběh, takže ta práce byla v destilaci děje. Jinak téma vltavínů a zlatokopectví je nadčasové, realie se zas tak moc nezměnily, vltavíny se pořád kopou ručně v lese a v utajení, žádný digitální software vám v přehazování písku nepomůže, takže transpozice do současnosti zas takový problém nebyl.

Je to podle vás víc příběh o odvěké atavistické mužské „zlatokopecké“ posedlosti, nebo o přátelství?

Je to příběh o přátelství, o vztahovém trojúhelníku, o vltavínech a o tajemství. O zlatokopecké horečce je Jirkova knížka, my jsme vytáhli spíš ten motiv svobody a volnosti. Být na svém bez šéfa, který mě buzeruje co a jak. O tom myslím dost všeobecném pocitu, nebo chcete-li touze, uniknout těm čím dál těsnějším chapadlům pravidel, příkazů a zákazů, kterými jsme tady v Evropě sešněrováni. Zlatokop je opak byrokrata.

Jaká úskalí číhají na režiséra při tvorbě příběhu na pomezí dobrodružného dramatu a sociálního příběhu?

Já už jsem před nějakými deseti lety narazil na termín eastern. Sociální drama z východní Evropy s prvky dobrodružného příběhu. Nebo dobrodružné sociální drama z východní Evropy. Důležitý je ale příběh samotný a téma, žánr je sekundární, odvozený z příběhu. V tomhle případě si látka říká o formu, ne obráceně.

Mužský svět v tomto snímku je vyvážen pohledem obou partnerek hlavních hrdinů. Měla v tom úhlu pohledu větší slovo i spoluscenáristka Hana Włodarczyková?

Hanka se mnou psala scénář od počátku společně, nicméně tvůrcem postav je Jirka Hájíček, a zrovna ženské postavy, i Jarmilu i Karolínu, pro potřeby filmu dooblíknul hlavně Petr Jarchovský.

Jak složité bylo najít vhodné lokality na natáčení? Je obecně známo, že ilegální hledači vltavínů jsou ve velké neoblíbenosti majitelů a správců lesů, protože svou činností ničí kořeny stromů, a ohrožují tím i celé ekosystémy.

Naleziště vltavínů jsou obecně známá, několik desetiletí navštěvovaná, a taky většinou už vytěžená. Jsou to starý jámy a tunely, kde se toho už moc nenajde, ale terén zůstal. Jako v prázdných vytěžených lomech. Dneska se tam už spíš paběrkuje. My jsme potřebovali terén k natáčení, ne hledat drahokamy, takže nás zajímaly právě tyhle profláknuté lokality. A natáčení nikomu nevadí: po filmařích zůstane na místě maximálně nějaký zapomenutý kelímek nebo flaška od vody. Filmařina je práce jako každá jiná a myslím, že majitelům je dost jedno, jestli u nich točíme film o vltavínech nebo třeba pohádku: zajímá je praktická stránka věci – jak dlouho tam budeme, jaké potřebujeme přístupové cesty, kolik a kudy přijede aut, jestli potřebujeme nějakou úpravu terénu.

Co se týče ekosystémů: ano, pro soukromé majitele lesů a polí to je problém, ty díry jim ničí jejich majetek. Kdybych vlastnil les nebo zahradu, asi bych nechtěl, aby mi někdo podvrtil stromy nějakými šachtami. Ale v porovnání s dálnicí nebo hektary a kilometry čtverečními betonových skladišť na okrajích měst je to naprosté nic, a také jsem nikdy neslyšel, že by se nějaký ekolog vůči vltavinářům nějak ozýval. Vždyť taky co: vykopete malou díru v zemi, ta po několika měsících erozí zase sama zanikne. Žádný beton, žádná chemie, žádné narušení přírodní rovnováhy. Když ty díry zalije voda, tak je tam akorát víc komárů, žab a čolků.

Fenomén kopáčů vltavínů čas od času ožíví kriminální zpravodajství, když se při hledání někdo zraní nebo dokonce zemře či má konflikt s policií. Vy ale dáváte tomuto jevu nový rozměr...

S tím kriminálním aspektem bych to tak dramaticky neviděl. Za posledních padesát let, pokud vím, to zasypalo snad dva lidi. Samozřejmě nevím, kolik tam pod zemí hníje kluků samotářů, který to zasypalo, aniž by o nich někdo věděl, ale tipuju, že statisticky je to pořád bezpečnější povolání než třeba profesionální řidič. Ta pseudo-kriminální dramatická stránka je dána prostou tajemností řemesla zlatokopectví: chlapík, co ho chytli s krumpáčem a pytlíkem polodrahokamů, je pro zpravodajství zábavnější figura než ospalý kamioňák, co přehlídl značku. A pro nás koneckonců taky, proto jsme natočili film o zlatokopectech, ne o kamioňácích.

Myslím že pro kopání vltavínů a jejich polo-legálnost je typická situace z jednoho nejmenovaného naleziště: dlouhé roky to tam místní policajti pečlivě a přísně hlídali, po nocích chytali kopáče, dávali jim pokuty, zabavovali nářadí i kameny. Až přijela pražská firma s povolením k těžbě, pozemky koupili, les srovnali se zemí a celé území vytěžili průmyslově pomocí rypadel a bagrů. A pak zase odjeli. A policajti si připadali jako debilové: celé ty roky honili a trestali kluky ze sousedství, aby na tom zbohatnul investor z Prahy. Vlastně ty vltavíny hlídali pro něj.

Hana Włodarczyková (scenáristka)

Pochází z Bystřice nad Pernštejnem. V 90. letech absolvovala katedru scénáristiky a dramaturgie na FAMU. Od té doby pracovala jako dramaturgyně na mnoha televizních pořadech, seriálech a filmech (z TV filmů např. *Na dně skleničky*, *Zrádce*, *Byl lásky čas*, *Správej dres* atd.) V současné době pracuje jako dramaturgyně v České televizi.

Co vás nejvíc zaujalo při prvním přečtení Hájičkovy knihy?

Vltavíny jako tajemný předmět touhy. Mužský svět. Drsný, ale v něčem poetický. Ženám od přirozenosti vzdálený. Při čtení románu jsem mužským hrdinům leccos záviděla. Možná jsou i ženy – hledačky vltavínů, ale na nalezištích ani v rozhovorech s autentickými kopáči jsme na žádnou nenarazili.

V čem je tvorba adaptovaného scénáře snazší a v čem těžší, než když se jedná o scénář původní?

Adaptace je mnohem těžší než vlastní vymyšlený příběh. Museli jsme neustále zvažovat, jaký je původní záměr autora, původní nálada, atmosféra, étos textu. A zvažovat, co obětovat, co opustit, co zanechat, kde se autorovi nezpronevřit a kde naopak ano. U Koní je navíc oříšek, že celý román je psaný v ich formě, jako takový lyrický proud vědomí. A tento proud vědomí a pocitů převést do dějového tvaru nebylo lehké. S tím jsme se prali. Vymyslet tam příběhovou kauzalitu.

Na druhou stranu, adaptace má výhodu, že se můžeme opřít o prověřený text, který oproti vlastní látce funguje jako určitá brzda. Brzda, abychom nesklouzli do nějakých dějových vylomenin a příběhových nesmyslů.

Vedli jste jako scenáristé dialog s autorem předlohy ohledně zásadnějších změn v ději či charakteru postav?

Od Jirky jsme už na začátku dostali volnou ruku. Celkem tušil, že film a román jsou dvě odlišné disciplíny, a byl smířen s tím, že mu jeho knížku změníme k nepoznání. Jirkův román je podmanivý, čte se jedním dechem, ale pro zfilmování má mnohá úskalí. Celý román je psaný v ich formě, jako takový lyrický proud vědomí. A tento proud vědomí a pocitů převést do dějového tvaru nebylo lehké. Vymyslet příběhovou kauzalitu.

Další věc je, že se román odehrává v rozmezí zhruba jednoho desetiletí a ukazuje období před a po revoluci. Pracuje s tím, jak toto období některé postavy proměnilo, zatímco hlavní hrdina „zaspal dobu“ a zůstal londonovským dobrodruhem. O tom jsme s Jirkou diskutovali hodně. Od začátku jsme chtěli přenést příběh do současnosti. Ukázat téma, které je nadčasové, na vnějších poměrech nezávislé, v něčem i aktuální.

Hrdinové příběhu jsou dospělí muži s rodinami či partnerkami, přesto se občas chovají jako nezodpovědní kluci, nedomyšlejší důsledky svého konání. Rozumíte jim?

U každého je motivace jiná. Pavlovo jednání žene určitá nezralost, romantické vidění světa, hledání opravdovosti a svého místa mimo uniformovaný svět, idealismus, který se mu ale po cestě ztratí. Kačmar ale jedná pragmaticky, racionálně a vlastně zodpovědně. Musí zajistit rodinu a prospektorství je pro něj v jeho těžké situaci jediná cesta. Spíš než nezodpovědní bych o nich řekla, že jsou nezařaditelní. A to považuji za klad. Socializovaných pánů, kteří své činy domýšlejí na dvě stě let dopředu, jsou plné ulice, a člověku často vrtá hlavou, kde je to ještě zodpovědnost a kde už vypočítavá kalkuluující nuda.

Jiří Hájiček, autor literární předlohy

Narozen 11. září 1967 v Českých Budějovicích. Dětství prožil ve vesničce Purkarec (poblíž Hluboké nad Vltavou), poté žil v Týně nad Vltavou a nyní bydlí a pracuje v Českých Budějovicích. Vystudoval gymnázium v Týně nad Vltavou a českobudějovickou fakultu Vysoké školy zemědělské. Pracoval tři roky na venkově v zemědělství, od roku 1993 je zaměstnán jako bankovní úředník.

Začínal v polovině 80. let s básněmi v pořadu mladé poezie *Hledám tě v tomto městě*, který v Českých Budějovicích tehdy vedl Mirek Kovářik. Knižně

debutoval už jako prozaik v roce 1998 sbírkou povídek *Snídaně na refýži*, v roce 2001 vyšel román *Zloději zelených koní*. Druhý román *Dobrodruzi hlavního proudu* byl vydán roku 2002. Na povídkovou tvorbu navázal roku 2004 souborem dvanácti kratších próz *Dřevěný nůž*. Dosud posledním románem je *Selský baroko* z roku 2005. Na podzim 2007 vyšla samostatně povídka *Fotbalové deníky*. Texty publikoval také v literárních časopisech *Host*, *Revolver revue*, *Weles*, *Tvar* a *Pandora*. Jiří Hájiček patří k realistickému proudu v současné české literatuře. Ve svých prózách čerpá především z prostředí jihočeského venkova a malého města. Je kmenovým autorem brněnského nakladatelství Host.

Román *Zloději zelených koní* vyšel v roce 2001. Změnil se nebo posunul od té doby pohled na fenomén ilegálních hledačů vltavínů?

Já jsem psal ten rukopis už v roce 1997, vyšel o čtyři roky později. Poznal jsem trochu to prostředí někdy v polovině osmdesátých let, byl jsem pak v kontaktu s některými lidmi ještě na začátku devadesátých. Můj román se tedy odehrává na přelomu 80. a 90. let. Od té doby to moc nesleduju. Občas se v regionálním tisku objevovaly zprávy, že nelegální těžaři se dostali k soudu, takže jsem věděl, že ilegální těžba jede pořád dál. Myslím, že za časů, kdy mně bylo sedmnáct, tedy před sametovou revolucí, a kdy jsem občas vyrážel kopat s takovou jednou místní partou hledačů, tak to byla hodně záležitost sběratelů, mineralogů, prostě lidí, které to zajímalo hlavně sběratelsky. Ale že se dají kopáním vltavínů vydělat peníze, to jsem od těch kluků už tehdy věděl a slyšel jsem o jednom mladém chlápku, kterej na to dojel. Kopal po nocích a prodával, šli po něm samozřejmě policajti, lesníci, majitelé pozemků. Rozpadlo se mu manželství a vůbec skončil dost špatně. Určitě nebyl sám s takovým osudem. Opravdu nevím, jak je to dneska, jestli už v tom převažuje byznys. Já jsem si až po letech vzpomínal na

různé zážitky a hlavně na všechny ty historky, které jsem kdysi od hledačů vltavínů zaslechl. Je to určitě hodně lokální a vlastně dost bizarní záležitost. A samozřejmě dobré téma na román.

Jak jste se stavěl k nápadu Dana Wlodarczyka natočit film na tohle téma v současné době?

Původně jsem myslel, že to bude opravdu retro příběh z konce osmdesátých let a těsně po revoluci. Když mi pak Dan řekl, že ten příběh transponovali do současnosti, řekl jsem – dobře, ale to už je váš projekt, můj román zachycuje jinou dobu. Loni na podzim v souvislosti s připravovaným filmem vydalo nakladatelství Host ten román po patnácti letech znovu, ostatně čtenářky a čtenáři si o něj už dlouho psali. Ta knížka vyšla poprvé v nákladu asi tisíc kusů a byla dávno rozebraná, sehnat se to dalo jen v antikvariátech nebo půjčit v knihovně. A s tím druhým vydáním a s tím, jak v tisku a v televizi proběhly zprávy o natáčení filmu, se mi ozvalo pár lidí, kteří si knížku přečetli, a kteří mi psali, že kopou vltavíny. A že jim ten příběh připadá realistický. Takže to je pro mě potvrzení, že tenhle fenomén pořád žije a že je to nakonec asi jedno, že se film na rozdíl od románu odehrává v současnosti. Dokonce jsem si u jednoho současného hledače ověřil, že fungují pořád stejně takové ty zlatokopecké noční můry. Pamatuju si, že se mi tehdy pořád zdály sny o vltavínech, člověka to pohltní a nezbaví se toho ani v noci. Sny o tom, jak se z písečné stěny sypou vltavíny a ty se pak změní na bezcenné zelené láhvvé střepy – to si pamatuju dodnes, ten hrozný pocit zklamání a marnosti z takových snů. A ten kluk, co se mi ozval, říká, že se mu zdá o vltavínech skoro každou noc.

Dal jste scenáristům (D. a. H. Wlodarczykovým a P. Jarchovskému) úplnou svobodu při zpracování vašeho románu, nebo jste si vymínil poslední slovo k výsledné verzi scénáře?

Já jsem scénář psát nechtěl, jednak z časových důvodů a taky proto, že jsem nechtěl přepisovat znovu svůj už jednou napsaný příběh. Raději vždycky píšu něco nového. Takže jsem dal tvůrcům volnou ruku, jen ke konci proběhlo určité připomínkování z mé strany. Ale změny se týkaly jen detailů, do celkového konceptu už jsem nezasahoval.

Když jste poprvé viděl filmovou podobu svého díla na plátně, jaké pocity převažovaly?

Samozřejmě že hodně věcí se ve scénáři změnilo, týkalo se to i charakteru některých postav. Byl jsem trochu překvapený, že je to vlastně akční film, můj román je pomalejší a takový spíš baladický. Při první projekci jsem se snažil sám před sebou předstírat, že knížku neznám, a nechat se pohltnout tím příběhem filmovým. Musím říct, že na mě to zafungovalo, vtáhlo mě to, že jsem ani neměl moc pomyslení na to, porovnávat film a román. Ostatně už ze scénáře jsem věděl a smířil se s tím, že Zloději zelených koní od teď žijou dvojí život. Ve filmu a v knížce. Jsou to prostě dva odlišné projekty.

Příběh Zlodějů zelených koní vypráví o mužské touze po dobrodružství a „zlatokopecké vášni“, která bývá v přímém rozporu s ženskou touhou po bezpečném a klidném hnízdě. Ani „civilizační mimikry“ na tom mnoho nezměnily. Je to podle vás hlavní téma příběhu?

Je to určitě jedním z hlavních témat. Ta touha žít jinak, po svém, jako podle románů Jacka Londona. Což v moderní společnosti uprostřed Evropy dost dobře nejde. V tom je ten rozpor hlavního hrdiny Pavla, nechce přijmout svět kolem, se vší komercí a stereotypem. A samozřejmě jeho žena Karolína s ním má trápení. Není snadné žít

s dobrodruhem. Myslím, že Wabi Daněk o tom kdysi nazpíval krásnou písničku, o tom, co dělá muže mužem a o ženě, která čeká, až se její dobrodruh vrátí z lodi jménem Fram.

Celou svou dosavadní tvorbou jste spjat s prostředím jihočeského venkova a maloměsta. Stále tam vidíte dostatek inspirace pro svou budoucí literární práci?

Já si prostě nemůžu pomoci a píšu o prostředí, které znám a ze kterého jsem vzešel. Na vesnici jsem vyrůstal, a i když už léta žiju v Českých Budějovicích, mám to na venkov pořád blízko. Navíc cítím, že autor by měl být s místem spjatý, aspoň autoři, které já rád čtu, to tak měli – třeba Ota Pavel nebo jižanští autoři z Ameriky. Mě láká ta lokálnost, místní příběhy ovlivněné krajinou a regionální historií. Asi nikdy nenapišu nějaký univerzální „euroromán“ srozumitelný všude. Jsem český spisovatel, Jihočech a patriot, ne výrobce europalet...

Viktor Schwarcz (producent) – Cineart TV Prague

Cineart TV Pragu je soukromá česká firma specializující se na produkci hraných filmů. Byla založena v roce 1991.

Producent Viktor Schwarcz pracoval v různých produkčních funkcích ve Filmovém studiu Barrandov více než 20 let. Spolupracoval na více než 90 hraných filmech, seriálech a zahraničních zakázkách. Jako vedoucí produkce zde dokončil 15 celovečerních filmů a 2 seriály.

Jako producent realizoval, natáčí nebo dokončuje ve své společnosti Cineart TV Prague filmy:

- Pasti, pasti, pastičky (1998 - rež. V. Chytilová)
- Zpráva putování studentů Petra a Jakuba (2000 – rež. D. Vihanová)
- Vyhnání z ráje (2001 - rež. V. Chytilová)
- Divoké včely (2001 - rež. B. Sláma) – debut
- Vaterland-lovecký deník (2003 – rež. D. Jařab) – debut
- Pusinky (2006 - rež. K. Babinská) – debut
- Indián a sestřička (2006 – režie Dan Wlodarczyk) - debut
- Lištičky (2009 - rež. M. Fornay) – debut
- Stínu neutečeš (2009 - rež. L. Kny) – debut
- Zemský ráj to napohled (2009 - rež. I. Pavlásková)
- HLAVA - RUCE - SRDCE (2010 – režie David Jařab)
- Poupata (2011 – režie Zdeněk Jiráský) – debut – Český lev za nejlepší film
- Můj pes Killer (2013 – režie Mira Fornay)
- Rozkoš (2013 – režie Jitka Rudolfová)
- Fotograf (2015 – režie Irena Pavlásková)
- Laputa (2015 – režie Jakub Šmíd) – debut
- Zloději zelených koní (2016 – režie Dan Wlodarczyk)
- Na krátko (2017 – režie Jakub Šmíd)
- Nechte zpívat Mišíka (2017 – režie Jitka Němcová)

HERCI FILMU

Pavel Liška (Kačmar)

Filmografie (výběr): *Anděl Páně 2* (2016), *Špunti na vodě* (2006), *Zloději zelených koní* (2016), *Vraždy v kruhu* (TV seriál - 2015), *Marta a Věra* (TV seriál - 2014), *Vinaři* (2014), *Polski film* (2012), *Divnovlásky* (TV – 2008), *Venkovský učitel* (2007), *Účastníci zájezdu* (2006), *Štěstí* (2005), *Mazaný Filip* (2003), *Pupendo* (2003), *Divoké včely* (2001), *Návrat idiota* (1998).

Bylo pro vás téma *Zlodějů zelených koní* zajímavé?

Byl to pro mě úplně nový svět. Já jsem o vltavínech do té doby neměl ani tušení. Je to obrovský téma pro film. Vlastně se divím, že doteď po něm ještě nikdo nesáhl. Možná se o tom opravdu moc nemluví. To je přeci žánr, který u nás tak chybí. Šance natočit skutečný český dobrodružný film *Divokej jih*. A navíc - založený na skutečných faktech. Kameny starý čtrnáct a půl milionu let, spadlý z vesmíru a zrovinka z celých planety jen na pár místech v jižních Čchách a sem tam na Moravě. Kopou se se u nás už pár desítek let, samozřejmě ilegálně. Jsou u nás opravdoví hledači, kteří se tím dobře žijí. Zlatá česká horečka. No ale taky, po nějaké době, byl pro mě objev i samotný scénář. Myslím, že s tím úžasným tématem naložili Dan se svou ženou Hanou a Petrem Jarchovským moc povedeně.

Váš hrdina Kačmar se dal na cestu hledače vltavínů především kvůli finančnímu prospěchu. Jak jste vnímal tuto rozporuplnou postavu outsidera, který touží po lepší existenci za každou cenu, ale má v sobě i střípky charakteru a smyslu pro přátelství?

Je to moc dobrá postava do příběhu a taky moc dobrá na hraní. Kačmar je vlastně na první pohled regulární hovado. A vlastně i na druhý pohled. Ale je to taky jenom člověk, má svoji duši a v ní má taky, i když hodně hluboko a dobře ukrytý, i právě ty střípky toho tak pochopitelného a vlastně dobrého. A právě to mi dělalo z něho tu figuru tak zajímavou. Já se z něj nesnažil dělat lepšího, než je. Chtěl jsem, aby do něj bylo aspoň trochu vidět a tak mu i o to víc rozumět.

V obecnější rovině příběh vypovídá o odvěkém konfliktu mužské touhy po dobrodružství a posedlosti „zlatokopeckou horečkou“, a ženské po poklidném spořádaném domově. Myslíte, že takový příběh z českého Klondiku je dnes vůbec aktuální?

Dalo by se říct, že se tady kloubí vlastně víc žánrů dohromady. Dobrodružný, kriminální, sociální a nakonec film o vztazích mezi mužem a ženou a nakonec i o přátelství. Je to o věcech, který se nás stále dotýkají. S tím bonusem kovbojky.

Jaká byla vaše spolupráce s režisérem Danem Wlodarczykem a třemi dalšími hereckými protagonisty?

S Danem jsem se jen krátce a trochu znal z předešlé televizní spolupráce. Ve skutečnosti jsem se o něm víc dozvěděl až tady. Ve filmu se nemůžou dělat takový kompromisy jako u televizní tvorby, a tak i komunikace mezi námi byla tady zaostřenější. Dan je vnímavý a vlídný člověk. A tak i režíruje. Je to on kdo si vltavíny vyhrabal a dokázal dovést až na plátno.

Vzájemně jsme si naslouchali a myslím, že jsem ty věci cítil podobně s Danem. S Markem jsem se potkal poprvé a bylo to fajn. Jenůfu znám už jako malou holčičku. Bylo to proto v něčem prapodivný, jelikož s ní mám v příběhu hodně intimní nepříjemnou nedořešenou událost, která je důležitým motivem celého filmu. Je to prostě úchylný povolání. Jenůfa je velkej talent. Je intuitivní, chytrá a neskutečně pravdivá. Nebo skutečně pravdivá.

Jak fyzicky náročné byly scény kopání a hledání vltavínů?

Všechno nám vykopali rekvizitáři nebo stavba. My jsme kopali jen pár minut na záběr. Ale někdy to byla fakt fuška i pro nás, od úsvitu celej den zahrabaný v hlíně, když mělo pršet, tak v blátě. Mokro, zima, únava... Párkrát jsme byli pořádně vyfluslí i my, kteří jsme si na opravdové kopáče jen hráli. Ona je to totiž taky obrovská dřina.

Pochopil jste onu posedlost, která žene i seriózní chlapy od rodin kriskantním výpravám za „pokladem“?

Úplně. Je to vášeň, adrenalin a výsledek není nikdy zaručený. Kolikrát kopete celou noc a nenajdete nic. Pak, jindy, z ničeho nic, najdete takovej šutr, který vám to celý vynahradí. Ty kameny mají svoje zákonitosti, mají různý struktury, tvary, hodnoty... a hlavně vykopete kámen, kterej po těch několika milionech let právě zrovna vy, jako první, držíte v ruce, dotýkáte se ho. Už jsem si to taky vyzkoušel. Doopravdy, ve skutečnosti.

O čem především jsou podle vás Zloději zelených koní?

Na to jsem už myslím tak nějak odpověděl. Budu šťastnej, když se nám podaří ten příběh poutavě převyprávět. A aby, až odejdou lidi z kina, a ještě další den, v nich něco z toho zůstalo. Jako se to stává u těch povedených filmů.

Marek Adamczyk (Pavel)

Filmografie (výběr): *Zloději zelených koní* (2016), *Případ pro malíře* (TV film, 2016), *Hany* (2014), *Případy 1. oddělení* (2014), *Lidice* (2011)

O čem podle vás je příběh *Zlodějů zelených koní* především?

O přátelství. Možná banální odpověď, ale pro mě vystihuje podstatu toho příběhu nejlépe. A pak samozřejmě o jižních Čechách, jako ostatně skoro všechny příběhy z pera Jiřího Hájíčka. Myslím, že by mu měli udělit nějakou cenu za zásluhy o kraj nebo něco podobného.

Váš hrdina se dává na cestu hledače vltavínů spíš z profesionální posedlosti zelenkavými polodrahokamy, než kvůli finančnímu profitu. Jak jste rozuměl jeho rozhodnutí vyměnit seriózní pedagogickou kariéru za nejistou a na hraně zákona balancující existenci hledače vltavínů?

To nelze takhle jednoznačně říct. Pavel si to sice nerad přiznává, ale velmi ho láká svoboda, kterou získá až tím, že bude na kopání regulérně vydělávat. Ačkoli se rád chlácholí úvahami o romantice a „čistotě“ svých úmyslů, nakonec se stává jen dalším, ač velmi erudovaným, kopáčem. Je to pro něj útěk od všednodenní nudy akademické dráhy a obyčejného života k něčemu divočejšímu. Dlouho si ale neuvědomuje, co všechno tím může ztratit.

Pavel však neriskuje jen konflikty se zákonem – ale i svůj vztah k přítelkyni Karolíně, které se nová cesta jeho života vůbec nelíbí. Je mužská touha po nezávislosti a dobrodružství silnější než láska?

Především bych řekl, že touha po nezávislosti není nijak mužská, je univerzální. Každý z nás občas zatouží přetrhat pouta, rozletět se a vzít osud do vlastních rukou. Jenže někdy zapomeneme, že čím větší svobodu získáme, tím větší máme i zodpovědnost. Vůči sobě i vůči ostatním. A život se pak nezdráhá nám to rázně připomenout a dovede nás do bodu, kdy se musíme rozhodnout. Žádná jednoznačná odpověď tu ale neexistuje. Když jsem dočetl knižní předlohu *Zlodějů* a zjistil, jak si tenhle rozpor vyřešil literární Pavel, bylo mi ho upřímně líto. Ve filmu to celé ale máme trochu jinak. Je tam větší naděje na dobrý konec.

Myslíte, že takový příběh z českého Klondiku vůbec zapadá do témat, jimiž žije dnešní doba?

Pod kulisami toho Klondiku jsou ale přece příběhy, které jsou zcela nadčasové! Pro mě je velké téma dnešní doby jistá autenticita a opravdovost života, který žijeme.

Respektive její nedostatek. Žijeme ve světě šablon, prefabrikátů, návodů... instinktivně cítíme, že nás to nenaplňuje a začneme proti tomu bojovat. Tenhle boj je i v našem filmu. Vlastně je to možná jeden z hlavních důvodů, proč měl takový film vzniknout.

Jaká byla vaše spolupráce se zkušeným kolegou Pavlem Liškou?

Pro mě ohromná. Pavel je velmi citlivý a důsledný herec a navíc má skvělý smysl pro humor. Je to prostě někdo, koho je neocenitelné mít při natáčení vedle sebe. Hodně mi pomohl nabrat před kamerou potřebné sebevědomí, uvolnit se a „být v tom“. A bylo zajímavé vidět, jak hraje takovou, pro něj netradiční, roli. To, že Pavel není jen komediální herec a představitel „variace na idiota“, jsem už tušil, ale tahle jeho poloha se od těch ostatních přeci jen liší. Má v sobě jistou krutost a bezohlednost, takovou temnotu. Myslím, že to lidi překvapí, až ho takhle uvidí.

Jak náročné byly scény kopání kamenů v hlubokých jamách a slojích?

Myslím, že každý, kdo někdy vltavíny kopal, by se musel ušklíbnout, kdybych řekl, že to byly nějak obzvlášť náročné scény. Kopat mezi klapkou a výkřikem „stop“ je něco jiného než kopat den za dnem osm hodin v kuse. Ale nenechte se mýlit, to natáčení celkově bylo velmi náročné. Měli jsme napjatý rozpočet a málo filmovacích dnů, trávili jsme v exteriérech celé dny a snažili se za co nejkratší dobu předvést to nejlepší, co dokážeme. Když kopete vltavíny, tak je normální, že někdy nemáte štěstí a jdete domů s prázdnou. My jsme ale museli každý den udělat velký kus filmu, ať už se nám dařilo nebo ne.

Pochopil jste onu posedlost, která žene i seriózní chlapy od rodin k často riskantním výpravám za vidinou nálezů vzácných zelených kamínků?

Když jsem poprvé na place viděl sbírku opravdových vltavínů, tak jsem tu touhu začal chápat. Ta představa, že něco takového vám leží pár metrů pod nohama a stačí správně kopnout, aby jste to vynesli na světlo světa, člověka omámí. Pokud vás nezachvátí přímo zelená horečka, tak minimálně zelená zvýšená teplota určitě.

Jenovéfa Boková (Karolína)

Filmografie (výběr): *Zloději zelených koní* (2016), *Bezva ženská na krku* (2016), *Fotograf* (2015), *Rodinný film* (2015), *Parádně pokecal* (2014), *Hořící keř* (2013), *Revival* (2013), *Láska je láska* (2012), *Svatá čtveřice* (2012), *Kriminálka Staré Město* (TV seriál, 2010), *Občanský průkaz* (2010).

Vaše hrdinka se zamilovala do seriózního vysokoškolského pedagoga - geologa, z něhož se pod vlivem dobrodruha Kačmara stává člověk stále posedlejší profesní vášní - vltavíny. Ona se však vedena ženskou intuicí snaží své teritorium spořádaného domova hájit. Jak byste charakterizovala svoji Karolínu a její boj o lásku?

Karolína je normalní holka z menšího města, která jako každé takové děvče touží po normálních věcech. Láska, klid, rodina...svému snu věří a pokouší se o něj bojovat a také věří své vlastní intuici a ví, co je pro ni a pro jejího muže nejlepší. Jenže on je stále jako dítě... Ona je energická, nic nepředstírá a to někdy právě chlapům vadí.

Není to ale zásadní modelová situace - žena toužící po poklidném hnízdě, spolehlivém místě k rodinnému život, a muž posedlý touhou po objevování, volnosti, dobrodružství...

Možná ano a to je přeci ten celoživotní boj mezi ženami a muži, který nikdy neomrzí. Tenhle boj nás štve, ale zároveň, bez něj bysme se trochu nudili ne?

Věděla jste něco víc o fenoménu hledačů jihočeských vltavínů, než jste se začetla do scénáře, případně do stejnojmenné knihy Jiřího Hájíčka?

Ne, bohužel vůbec. Asi jsem při hodinách geologie nedávala pozor. Tohle mám na své práci ale ráda, že se člověk dozvídá nové věci, ke kterým by se sám nedostal.

Měla jste možnost s režisérem dotvářet svou postavu a jak taková diskuse probíhala?

Ano, Dan je hodně otevřen hercům a jejich nápadům. Před natáčením jsme měli tři čtyři čtené zoušky, kde jsme probírali daný příběh postavy a povídali si o nich. Pak samotná práce byla na place. Zkoušeli jsme různými formami dojít k finální verzi. Bylo to postaveno na vzájemném respektu k názoru toho druhého.

Jaké převažující dojmy jste si odnesla z natáčení?

Určitě nezapomneu na tu naši starou rozpadlou káru, která po každém zastavení chcipla a nastarovávala se tak, že kluci ze štábu ji museli roztlačit a až pak chytla, takže některé záběry jsme museli natáčet o hodinu déle, kvůli téhle naší staré krasavici. A taky mám ráda natáčení, kdy se na pár dní odstěhujete z Prahy někam jinam. My jsme točili většinou v Jindřichově Hradci bylo příjemné vždy po natáčení společně zajít se štábem na jídlo a popovídat si, co se ten den stalo. Takže dojmy z natáčení jsou pozitivní

Hlavní dramaturg Filmového centra ČT Jaroslav Sedláček doprovodil uvedení filmu slovy:

„Zlatokopecké drama, western po česku, eastern... Nálepky tohoto filmu mohou být leccjaké, od počátku tu ale byla snaha vytvořit příběh současný, silný a v rámci možností 21. století pokud možno i dobrodružný. Chtěli jsme okolo nádherných zelených tektitů, kterým česká kinematografie dosud nevěnovala prakticky žádnou pozornost, vystavět příběh o posedlosti a vášni, o silných chlapech a křehkých ženách, o tenké hranici mezi dobrem a zlem a v nějakém druhém plánu i o krásných, ale chudých jižních Čechách. Kniha Jiřího Hájička se zdála předlohou skutečně ideální, ale při jejím přepisu Dan s Hankou Włodarczykovou museli řešit celou řadu zásadních problémů jednak proto, že film a literatura jsou z principu jiné disciplíny a jednak proto že Jiří Hájiček v knize hodně sází na subjektivnost a lyriku, což jsou prvky, se kterými musíte ve filmu pracovat obzvlášť obezřetně. Ve finále nám všem určitě hodně pomohla zkušená ruka Petra Jarchovského, ale pořád to byla sázka na neprověřenou kartu. Pokoušeli jsme se o něco, o co se tu nikdo dlouho nepokusil, jestli vůbec někdy. Byl bych moc rád, kdyby na diváky z filmu dýchl atmosféra něčeho skutečného, ať už jde o chlapské rvačky, zlatokopecká dobrodružství či partnerské vztahy, aby to byl ten film, za který budou ochotni koupit lístky do kina, a aby to byl ten typ filmu, ke kterému se budou rádi vracet i na obrazovce.“

DISTRIBUTOR FILMU CINEMART

CinemArt a.s. je největší filmová distribuční společnost v České republice zastupující tři ze šesti nejsilnějších hollywoodských studií: Twentieth Century Fox, Universal a Paramount Pictures.

Každoročně CinemArt uvádí do českých a slovenských kin přes padesát titulů – od filmových blockbusterů jako *Jurský svět*, *Mimoni*, *50 odstínů šedi*, *Everest*, *Marťan*, *Deadpool* a *Warcraft: První střet*, po diváky a kritikou oceňované filmy, jako například *Birdman*, *Teorie všeho* či *Revenant*. Vedle filmů amerických studií přináší CinemArt divákům také filmy evropské produkce, mezi které se řadí například úspěšná německá komedie *Fakjů pane učitelí* a její pokračování, francouzská komedie *Co jsme komu udělali?*, drama *Kolonie* nebo satiru *Už je tady zas*. CinemArt je také respektovaným distributorem českých filmů, partnerem uznávaných filmových producentů i začínajících filmařů, jako například v případě nekonvenčního filmového debutu *Hany*. Kromě filmové distribuce se CinemArt věnuje i koprodukcí vybraných českých titulů. Prvním koprodukčním titulem CinemArtu byl oscarový snímek Jana Svěráka *Kolja*. Dále následoval divácky úspěšný film Davida Ondříčka *Samotáři*. Od roku 2004 CinemArt dlouhodobě spolupracoval s významným českým producentem Čestmírem Kopeckým a koprodukoval s ním filmy jako například *25 ze šedesátých aneb Československá nová vlna* režiséra Martina Šulíka. V roli producenta se CinemArt představil u animovaného rodinného filmu *Čtyřlístek ve službách krále* režiséra Michala Žabky a v současné době se podílí na vývoji několika nových českých filmových projektů.

Výběr z české produkce: dramata *Rozkoš* (2013, režie Jitka Rudolfová) a *Andělé všedního dne* (2014, režie Alice Nellis), tragikomedie *Jak jsme hráli čáru* (2014, režie Juraj Nvota), dokumentární film *Cesta vzhůru* (2015, režie David Čálek). V letošním roce: životopisné drama *Lída Baarová* (2016, režie Filip Renč), drama *Rodinný film* (2015, režie Olmo Omerzu), komedie *Teorie tygra* (2016, režie Radek Bajgar), pohádka *Řachanda* (2016, režie Marta Ferencová) a romance *Ani ve snu!* (2016, režie Petr Oukropec).